

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2022.gada 7.jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: senatori Rudīte Vīduša, Andris Guļāns, Vēsma Kakste

rakstveida procesā izskatīja Konkurences padomes blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2022.gada 23.marta lēmumu, ar kuru noraidīts Konkurences padomes lūgums pieaicināt lietā trešo personu.

Aprakstošā daļa

[1] Konkurences padome 2021.gada 30.jūlijā pieņēma lēmumu Nr. 22 (prot. Nr. 50, 3.§) par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta 1.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpuma konstatēšanu vairāku būvniecības komercsabiedrību darbībās.

Pieteicēja AS „LNK Industries”, kura ir viena no personām, kuras pārkāpums konstatēts ar minēto Konkurences padomes lēmumu, vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, lūdzot uzlikt pienākumu Konkurences padomei izsniegt starp Konkurences padomi un SIA „Velve” (arī tās pārkāpums konstatēts ar Konkurences padomes lēmumu) noslēgtā izlīguma kopiju. Administratīvās rajona tiesas tiesnesis ierosināja administratīvo lietu.

[2] Konkurences padome iesniedza lūgumu pieaicināt SIA „VELVE” lietā kā trešo personu bez patstāvīgiem prasījumiem atbildētāja pusē.

[3] Administratīvā rajona tiesa ar 2022.gada 23.marta lēmumu lūgumu noraidīja, pamatojot to ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Ievērojot Administratīvā procesa likuma 28.panta pirmo daļu, trešās personas pieaicināšanas priekšnoteikums ir tas, vai administratīvā procesa rezultātā iestādē vai tiesā var tikt aizskartas šīs personas subjektīvās tiesības vai tiesiskās intereses.

[3.2] Lietā ir noskaidrojamas pieteicējas tiesības saskaņā ar Informācijas atklātības likumu saņemt no iestādes lietas materiālus no tās administratīvās lietas daļas, kurā administratīvais process ir noslēdzies. Noslēdzot izlīgumu ar Konkurences padomi, SIA „Velve” atzina pārkāpumu, un attiecībā uz to administratīvais process netiek turpināts. Tādējādi nav saskatāms SIA „Velve” publisko tiesību aizskārums – pieteicējai labvēlīga sprieduma gadījumā SIA „Velve” publiskās tiesības vai tiesiskā situācija netiks ietekmēta.

[3.3] Civilprocesa likuma 250.⁶⁷panta pirmās daļas 2.punktā ietvertais vispārējās jurisdikcijas tiesas ierobežojums izprasīt atsevišķus lietas materiālus, tostarp izlīguma piedāvājumu, apstiprina to, ka nolēmums lietā neskars SIA „Velve” tiesības vai tiesiskās intereses. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.⁶⁸panta pirmo daļu nav pieļaujami šā likuma 250.⁶⁷panta pirmajā daļā minētie pierādījumi, ja persona tos ieguvusi, izmantojot piekļuvi konkurences iestādes lietas materiāliem. Arī šajā aspektā nav konstatējams SIA „Velve” tiesību vai tiesisko interešu aizskārums, jo izlīgumu nebūs iespējams izmantot kā pierādījumu lietā par zaudējumu piedziņu, ja tiesisko strīdu būs ierosinājusi persona, kas cietusi no SIA „Velve” pieļauta konkurences tiesību pārkāpuma. Turklāt iepriekš citētās Civilprocesa likuma normas pašas par sevi neliedz personai tiesības iepazīties ar konkurences uzraudzības iestādes lietas materiāliem, tās tieši pieļauj iespējamību, ka persona ar izlīguma piedāvājumu ir iepazīsies, piekļūstot administratīvās lietas materiāliem konkurences iestādē. Tātad pieteicējas iepazīšanās ar izlīguma piedāvājumu neietekmēs SIA „Velve” tiesības vai tiesiskās intereses. Pieteicēja nav ierosinājusi tiesvedību par zaudējumu piedziņu no SIA „Velve”, ko tā būtu nodarījusi ar konkurences tiesību pārkāpumu, un izlīguma piedāvājums nevar tikt izmantots kā pierādījums, ja šāda tiesvedība eventuāli nākotnē rastos.

[4] Konkurences padome par Administratīvās rajona tiesas lēmumu iesniedza blakus sūdzību.

Pirmkārt, Konkurences padome uzskata, ka, pirms izlemt jautājumu par trešās personas pieaicināšanu, tiesai bija jāizlemj jautājums par tiesvedības izbeigšanu, izvērtējot Konkurences padomes lūgumu un argumentus par tiesvedības izbeigšanu.

Otrkārt, padome norāda uz nepareizu trešās personas jēdziena piemērošanu Administratīvā procesa likuma 28.panta pirmās daļas izpratnē. Rajona tiesa esot to nepamatoti sašaurinājusi, par būtisku apstākli uzskatot to, ka administratīvais process attiecībā uz SIA „VELVE” ir noslēdzies. Tāpat kā gadījumā ar komercnoslēpuma izpaušanu, arī ar izlīguma piedāvājuma izsniegšanu var tikt skartas SIA „VELVE” intereses.

Treškārt, Konkurences padome atkārtoti jau tās lūgumā par trešās personas pieaicināšanu norādīto pamatojumu trešās personas pieaicināšanai, proti, ka izlīguma piedāvājuma atklāšana radītu risku, ka SIA „VELVE”, kas ir sadarbojusies ar Konkurences padomi, var tikt nostādīta sliktākos apstākļos (līdz ar pašapsūdzozo liecību atklāšanu) nekā līdzpārkāpēji, kuri nesadarbojās ar padomi. Iespējamais tiesisko interešu aizskārums izriet un ir pamatots ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 26.novembra direktīvu 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (turpmāk – Zaudējumu atlīdzināšanas direktīva), kuras nosacījumi par nepieciešamību īpaši aizsargāt tirgus dalībnieku iesniegtos izlīguma piedāvājumus ir ieviesti Civilprocesa likuma 250.⁶⁷panta pirmās daļas 2.punktā. Tātad likumdevējs, liedzot pat tiesai un cietušajiem (vēl jo vairāk – citām personām) iepazīties ar izlīguma piedāvājumu, jau ir novērtējis, ka tā nonākšana jebkuras trešās personas rīcībā var aizskart tirgus dalībnieka, kas konkurences iestādē iesniedzis izlīguma piedāvājumu, tiesiskās intereses.

Argumentējot šo iebildumu, Konkurences padome norāda arī uz to, ka rajona tiesa Civilprocesa likuma 250.⁶⁷panta pirmās daļas 2.punktu ir tulkojusi gramatiski, neņemot vērā tās jēgu un mērķi, kas ar šo tiesību normu ir jāsasniedz. Ar šo normu ir noteikta īpaša aizsardzība izlīguma piedāvājumiem, kas ir skaidrots arī likumprojekta, ar kuru normas iekļautas Civilprocesa likumā, anotācijā. Savukārt no Zaudējumu atlīdzināšanas direktīvas preambulas

26.punkta izriet, ka izlīguma piedāvājuma izpaušana var ietekmēt personas ne tikai civilprocesā, bet arī krimināltiesiski, tātad nav pamata aprobežoties tikai ar iespējamo aizskārumu civilprocesā. Ja izlīguma piedāvājumu būtu iespējams izsniegt jebkurai trešajai personai, konkrētā tirgus dalībnieka, kas ir sadarbojies ar konkurences iestādi, tiesiskās intereses varētu tikt aizskartas, to pakļaujot atbildībai sliktākos apstākļos nekā līdzpārkāpēji, un tas atturētu tirgus dalībniekus no sadarbošanās, jo rastos risks, ka pret izlīguma slēdzēju ārpus konkurences lietas tiek atklātas un izmantotas pašapsūdzošas liecības, kas ir iesniegtas tikai ar mērķi sadarboties ar konkurences iestādi konkrētā konkurences lietā.

Ceturtkārt, Konkurences padome norāda uz privātpersonas tiesību ievērošanas principa pārkāpumu, kas esot izpaudies tādējādi, ka tiesa, izlemjot procesuālo jautājumu par trešās personas pieaicināšanu, neesot apsvērusi, ka trešās personas pieaicināšana kalpo preventīvai individuālai aizsardzībai.

[5] Pieteicēja par Konkurences padomes blakus sūdzību iesniegusi paskaidrojumus, kuros argumentē, ka Administratīvā rajona tiesa ir pareizi novērtējusi SIA „VELVE” iespējamā tiesību un tiesisko interešu aizskāruma neesību. Izlīguma izsniegšana nekādā veidā nevarot aizskart SIA „VELVE” tiesības un tiesiskās intereses, jo tās tiesības un intereses pamatlietā, kurā Konkurences padome piemēroja sodus par konkurences tiesību pārkāpumu, jau ir noregulētas ar izlīgumu un attiecībā uz to administratīvais process ir noslēdzies. Attiecīgi spriedums šajā lietā nemainīs SIA „VELVE” tiesisko un faktisko stāvokli un neliēs vai neapgrūtinās tās tiesību īstenošanu. Pieteicēja uzsver, ka lietā izvērtējamas pieteicējas tiesības uz informāciju Informācijas atklātības likuma tvērumā, uz ko norāda gan tiesas uzliktais pienākums Konkurences padomei iesniegt lietā izlīguma piedāvājumu, gan tas, ka runa ir par lietas materiāliem no tās administratīvās lietas daļas, kurā administratīvais process ir noslēdzies. Attiecībā uz lietas pieteikuma priekšmetu pieteicēja vērš uzmanību, ka šajā gadījumā, kad nav atsevišķi noformēts izlīgums kā abu pušu gribas izteikums, izlīgumu veido arī pieteicējas gribas izteikums, proti Konkurences padomes pieņemtais izlīguma piedāvājums.

Motīvu daļa

[6] Tā kā Administratīvā rajona tiesa ir izlēmusi jautājumu par trešās personas pieaicināšanu, nepievēršoties jautājumam par nepieciešamību izbeigt tiesvedību atbilstoši Administratīvā procesa likuma 282.pantam, secināms, ka tiesa nesaskatīja pamatu tiesvedības izbeigšanai. Tiesai nav pienākuma noteikti izlemt jautājumu par tiesvedības izbeigšanu uzreiz pēc attiecīgu argumentu uzklaušanās vai lūguma saņemšanas no kāda procesa dalībnieka – tā ir tiesas prerogatīva, izvērtēt šo jautājumu lietas izskatīšanas gaitā, iepazīstoties ar lietas būtību. Līdz jautājuma izlemšanai ierosinātā tiesvedība turpinās, un tā var noslēgties arī ar spriedumu, ja tiesa nesaskatīs pamatu tiesvedības izbeigšanai. Lūguma iesniegšana par tiesvedības izbeigšanu tomēr liek tiesai pēc būtības izvērtēt attiecīgus argumentus – vai nu atsevišķā motivētā lēmumā, vai spriedumā.

Tā kā Senātā ir pārsūdzēts rajona tiesas lēmums, ar kuru noraidīts lūgums par trešās personas pieaicināšanu lietā, tieši tas ir blakus sūdzības tiesvedības priekšmets. Līdz ar to Senāts nepārbauda, vai lietā būtu izbeidzama tiesvedība.

[7] Administratīvā rajona tiesa nav identificējusi tiesiski aizsargājamu interesi, kuras dēļ būtu nepieciešams lietā pieaicināt SIA „VELVE” kā tirgus dalībnieku, kurš bija iesniedzis izlīguma piedāvājumu un kurš bija izlīguma dalībnieks.

Senāts šajā lēmumā tālāk norādīto apsvērumu dēļ rajona tiesas apsvērumus atzīst par kļūdainiem.

Tā kā papildus pieteicējas pieteikuma priekšmetam – izlīguma izsniegšanai – tiesa lietā ir lūgusi iesniegt arī izlīguma piedāvājumu, Senāts secina, ka rajona tiesa, kā arī norāda pieteicēja paskaidrojumos par blakus sūdzību, acīmredzot uzskatījusi, ka izlīgumu veido SIA „VELVE” iesniegtais izlīguma piedāvājums kopā ar Konkurences padomes akceptu. Šādu izlīguma formu konstatējis arī Senāts citā lietā, norādot, ka izlīgums bija ietverts pārkāpēja izlīguma piedāvājumā un lēmumā, ar kuru Konkurences padome akceptē šo piedāvājumu (*Senāta 2021.gada 26.februāra sprieduma lietā Nr. SKA-6/2021 (ECLI:LV:AT:2021:0226.A43007417.3.S) 6.punkts*).

Līdz ar to, vērtējot iespējamo SIA „VELVE” tiesību un tiesisko interešu aizskārumu, Senāts ņems vērā arī izlīguma piedāvājuma iespējamo nonākšanu pieteicējas rīcībā.

[8] Administratīvā rajona tiesa no Civilprocesa likuma 250.⁶⁷ un 250.⁶⁸panta ir secinājusi, ka informācija, kura tiek pieprasīta no Konkurences padomes šajā lietā, pēc būtības ietilpst to pierādījumu un ziņu lokā, ko tiesa, izskatot lietas par zaudējumu atlīdzināšanu par konkurences tiesību pārkāpumiem, nedrīkst ņemt vērā. No tā tiesa tālāk secinājusi, ka gadījumā, ja pieteicēja tādu informāciju iegūtu, tā nevarētu tikt izmantota civillietas izskatīšanā atbilstoši Civilprocesa likuma 250.⁶⁸pantam. Respektīvi, tiesa secinājusi, ka šī norma pasargā attiecīgās informācijas subjektu (izlīguma piedāvātāju un dalībnieku) no negatīvām sekām un ka tādējādi nevar veidoties tiesisko interešu aizskārumus.

Senāts secina, ka tiesa, koncentrējoties tikai uz 250.⁶⁸pantā paredzēto tiesas pienākumu neņemt vērā konkrēta veida informāciju civilprocesā, kļūdaini nav identificējusi un pēc būtības apsvērusi intereses, kuras tiek ar šo Civilprocesa likuma 250.⁶⁸pantu aizsargātas, kā arī iemeslus, kādēļ šīs intereses tiek aizsargātas. Tas novedis pie nepareiza secinājuma, ka tādu tiesisko interešu nemaz nav un ka attiecīgi nav pamata domāt par to aizsardzību administratīvā procesa kārtībā izskatāmā lietā.

[9] Konkurences padomes izskatītās pārkāpumu lietas pēc sava rakstura ir tādas, kurās parasti tiek vērtēta komerciāli sensitīva informācija – gan komercnoslēpums, gan konfidenciāla saziņa ar konkurences iestādi, pēdējai ietverot gan saziņu iecietības programmas ietvaros, gan saziņu par iespējamiem izlīgumiem, kas parasti arī ietver labprātīgu faktu atzīšanu un pārkāpuma atzīšanu no pārkāpēja puses jeb būtībā, kā to formulējusi Konkurences padome, pašapsūdzošas liecības.

Kā skaidrots Zaudējumu atlīdzināšanas direktīvas preambulas 21.apsvērumā, lai Komisija un valstu konkurences iestādes varētu efektīvi un konsekventi piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. un 102.pantu, visā Savienībā ir jābūt kopējai pieejai attiecībā uz to pierādījumu atklāšanu, kuri ir iekļauti konkurences iestādes lietas materiālos. Pierādījumu atklāšana nedrīkstētu nepamatoti mazināt konkurences iestādes veiktās konkurences tiesību aktu izpildes efektivitāti. No direktīvas preambulas kā aizsargājamas intereses var secināt konkurences iestādes izmeklēšanas stratēģiju un uzņēmumu sadarbību ar konkurences iestādēm (preambulas 23.apsvēruma), izmeklēšanu, kuru konkurences iestāde turpina veikt saistībā ar Savienības vai valsts konkurences tiesību aktu pārkāpumu (25.apsvēruma). Savukārt iecietības

programmas un izlīguma procedūras kontekstā kā to veicinātais mērķis norādīta konkurences tiesību aktu nopietnāko pārkāpumu atklāšana, efektīva saukšana pie atbildības un sodu piemērošana (preambulas 26.apsvērumš). Kā skaidrots preambulas 26.apsvērumā, uzņēmumus sadarboties ar konkurences iestādēm saskaņā ar iecietības programmām un izlīguma procedūrām šajā kontekstā varētu atturēt tas, ja tiktu atklātas pašapsūdzības liecības, piemēram, saskaņā ar iecietības programmu sniegtas liecības un izlīguma iesniegumi, kuras iesniedz tikai nolūkā sadarboties ar konkurences iestādēm. Šāda atklāšana radītu risku, ka uzņēmumi vai to vadības pārstāvji, kas sadarbojas, var tikt pakļauti civiltiesiskai vai krimināltiesiskai atbildībai sliktākos apstākļos nekā līdzpārkāpēji, kuri nesadarbojas ar konkurences iestādēm. Lai nodrošinātu uzņēmumu gatavību arī turpmāk brīvprātīgi vērsties pie konkurences iestādēm ar liecībām, ko sniedz saskaņā ar iecietības programmām vai izlīguma iesniegumiem, uz šādiem dokumentiem nebūtu jāattiecinā pierādījumu izprasīšana. Tātad tieši iecietības programmas ietvaros notikušajai saziņai un izlīgumu piedāvājumiem ir noteikta vislielākā tiesiskā aizsardzība. Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. un 102.panta un dalībvalstu konkurences tiesību (ja tās piemēro paralēli Savienības konkurences tiesību aktiem) piemērošanā Eiropas Savienības likumdevējs apzināti to ir izslēdzis vēlāk pieņemtajā Zaudējumu atlīdzināšanas direktīvā no tās informācijas loka, ko drīkstētu padarīt pieejamu citām personām (direktīvas 6.panta 6.punkts).

Šādi apsvērumi bijuši pamatā arī attiecīgiem grozījumiem Civilprocesa likumā (*12.Saeimas likumprojekta Nr. 913/Lp12 „Grozījumi Civilprocesa likumā” anotācija.* [https://www.saeima.lv/lv/par-saeimu/ieprieksejo-sasaukumu-arhivs](https://www.saeima.lv/lv/par-saeimu/ieprieaksejo-sasaukumu-arhivs)).

Civilprocesa likuma 250.⁶⁶pants paredz tiesas iespēju vērtēt, vai to pierādījumu, kas iesniegti konkurences iestādei vai atrodas konkurences iestādes lietas materiālos, iesniegšana tiesai neradīs šķēršļus konkurences tiesību efektīvai īstenošanai, kā arī paredz, ka par tiem pierādījumiem, kas iesniegti konkurences iestādei, tiesa pieprasa konkurences iestādei atzinumu un lemj par to, vai pierādījumu iesniegšanai tiesai neradīs šķēršļus konkurences tiesību efektīvai piemērošanai (panta ceturrtā, piektā, sestā daļa). Savukārt pret pašapsūdzošo liecību nonākšanu citu personu rīcībā likumdevējs vērsies jo īpaši stingri, ar Civilprocesa likuma 250.⁶⁷panta pirmo daļu izslēdzot iespēju tos pieprasīt un izmantot civilprocesā, kā arī ar 250.⁶⁸pantu liedzot tos izmantot civilprocesā. Striktas Civilprocesa likuma normas līdz ar to rāda, kādu nozīmi likumdevējs ir piešķīris šīs informācijas aizsardzībai, un tieši tas arī apstiprina tiesisko interesi, kuras aizsardzības nolūkā lietā būtu pieaicināma persona, kura šo informāciju sniegusi Konkurences padomei.

Jāpatur prātā, ka informācijas izpaušana pati par sevi ir neatgriezeniska – ja informācija ir uzzināta, to nevar izdzēst no atmiņas tā, it kā tā nekad nebūtu bijusi zināma. Civilprocesa likuma normas ir vērstas uz to, lai nepieļaujama veidā iegūtas informācijas kaitējums tiktu novērsts vismaz civilprocesā, tomēr tas nevarētu padarīt par nebijušu informācijas uzzināšanu un pilnībā izslēgt tās tālākas izplatīšanās risku. Persona, kura sniegusi pašapsūdzošas liecības, jau ar šo liecību nonākšanu citu personu rīcībā nonāk sliktākā pozīcijā, jo tai jāsāk aizsargāties pret šādas informācijas izmantošanu. Tas var negatīvi ietekmēt šīs personas pozīcijas iespējamā zaudējumu atlīdzības prasībā arī iepretim citiem līdzpārkāpējiem (atbilstoši Konkurences likuma 21.panta ceturtajai un septītajai daļai – solidāri atbildīgajiem), kuriem kļuvusi zināma šīs personas sniegtā informācija konkurences iestādei.

Pat ja Civilprocesa likums paredz noteikumu, ka šāda informācija nav izmantojama, tas var prasīt zināmas pūles, lai šādu aizsardzību reāli nodrošinātu, kā arī nav izslēdzams risks, ka šādu ziņu nonākšana līdzpārkāpēju vai plašākas sabiedrības rīcībā ietekmēs pārkāpēja stāvokli

tirgū. Savukārt tālāk, pat ja tas vairs neattiecas tieši uz trešās personas pieaicināšanu administratīvajā lietā, tas ietekmētu Konkurences padomes īstenoto konkurences tiesību efektīvu piemērošanu – padomes spēju efektīvi īstenot iecietības programmu, atklāt un izmeklēt konkurences tiesību pārkāpumus.

Ja reiz rajona tiesa ir par informācijas izsniegšanu ierosinājusi lietu, trešās personas dalība procesā un tās viedokļa uzklauššana dotu iespēju vispusīgi apsvērt visus šos aspektus, tostarp konkurences tiesību efektīvas piemērošanas aspektu, kurš acīmredzot rosinājis Konkurences padomi arī šajā lietā lūgt pieaicināt trešo personu.

[10] Senāts nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka SIA „VELVE” tiesiskās intereses tās iesniegtā izlīguma piedāvājuma slepenības saglabāšanā beidzas līdz ar administratīvā procesa noslēgšanos pret SIA „VELVE”.

Kā jau minēts iepriekš, pašapsūdzošas liecības var ietekmēt to sniedzēju arī zaudējumu atlīdzināšanas procesā, kā arī atstāt tālāku ietekmi uz tirgus dalībnieka situāciju tirgū, savukārt tālāk netieši – arī konkurences tiesību efektīvu īstenošanu. Vērtējot, vai pastāv aizsargājamas tiesības un tiesiskās intereses, tiesa nedrīkst aprobežoties tikai ar tādām tiesībām un tiesiskajām interesēm, kuras īstenojamas tikai administratīvajā procesā pamatlietā (pārkāpuma lietā).

[11] Ievērojot minētos apsvērumus, Administratīvās rajona tiesas lēmums ir atceļams, jo tiesa ir kļūdaini piemērojusi Administratīvā procesa likuma 28.panta pirmo daļu.

[12] Tā kā SIA „Velve” tiesiskās intereses un konkurences tiesību efektīvas īstenošanas intereses var ietekmēt arī citi rajona tiesas secinājumi par šīs lietas izskatīšanas priekšmetu, Senāts uzskata par nepieciešamu *obiter dictum* vērst uzmanību arī uz turpmāk minēto.

Kā var secināt no procesa dalībnieku argumentiem un kā to var loģiski secināt no Konkurences padomes lēmuma pamatlietā (pārkāpuma lietā), izlīguma piedāvājums ietilpst Konkurences padomes izmeklētās un izlemtās pārkāpuma lietas materiālos, bet neatrodas Administratīvās apgabaltiesas lietā, kura ierosināta par minēto Konkurences padomes lēmumu. Taču šis dokuments ir tieši par pārkāpuma lietā izlemjamiem jautājumiem, tātad jebkurā gadījumā tas pēc būtības ir radīts un izskatīts tieši pārkāpuma lietas ietvaros. Turklāt pieteicēja ir pārkāpuma lietas dalībiece un norāda uz savām kā minētās lietas dalībnieces tiesiskajām interesēm šādas informācijas iegūšanā.

Tas ir pamats atgriezties pie Senāta 2017.gada 20.janvāra lēmumā lietā Nr. SKA-172/2017 norādītās atšķirības starp divām lietu kategorijām – informācijas pieprasījumiem Informācijas atklātības likuma ietvaros un lūgumiem iepazīties ar lietas materiāliem atbilstoši Administratīvā procesa likuma 61.pantam (*minētā lēmuma 7.–8.punkts*). Lai arī SIA „VELVE” formāli nav Administratīvajā apgabaltiesā ierosinātās lietas dalībiece, tas nemaina to, ka noteikti dokumenti un tajos esošā informācija ir tapuši un kalpojuši tieši pamatlietas lēmuma pieņemšanai un bijuši minētās lietas sastāvdaļa administratīvajā procesā iestādē, un kā tāda tā var tikt apskatīta, izskatot pamatlietu un noskaidrojot personu tiesības un pienākumus pamatlietā par Konkurences padomes lēmuma tiesiskumu. Senāts no procesuālo tiesību normām neredz pamatu uzskatam, ka kāda informācija zaudētu lietā esošās informācijas statusu tikai atkarībā no tā, vai kāda persona ir vai nav pārsūdzējusi Konkurences padomes lēmumu kādā daļā. Tāpat arī tas, vai Konkurences padome ir vai nav nodevusi tiesai, kas izskata pamatlietu, arī attiecīgus lietas materiālus (vai tiesa tos ir iekļāvusi tiesas lietas materiālos), nemaina šo materiālu kā iestādē izskatītās pārkāpuma lietas sastāvdaļas statusu.

[13] Lai arī, Konkurences padomes blakus sūdzību apmierinot, Konkurences padomei tiek atmaksāta drošības nauda, Senāts vēlas vērst rajona tiesas uzmanību uz to, ka drošības nauda tika iekasēta nepamatoti.

Konkurences padome, iesniedzot blakus sūdzību, norādīja uz Konkurences likuma 8.panta piekto daļu, kas paredz, ka Konkurences padome ir atbrīvota no tiesas izdevumiem, ja tā iesniedz tiesā pieteikumu, iesniegumu vai sūdzību sakarā ar šā likuma un citu šajā jomā pieņemto normatīvo aktu pārkāpumiem. Rajona tiesas tiesnesis šo normu ir iztulkojis tā, ka tā neaptver šīs lietas gadījumu, jo lieta ir par pienākuma uzlikšanu Konkurences padomei izsniegt informāciju, nevis par konkurences tiesību pārkāpumu.

Šāds iztulkojums ir gramatisks un neatbilst normas mērķim, turklāt būtībā arī neatbilst šīs lietas gadījumam. Kā redzams, norma ir formulēta plaši – pieteikumi, iesniegumi vai sūdzības (tātad jebkura veida procesuālie dokumenti) sakarā ar Konkurences likuma un citu šajā jomā pieņemto normatīvo aktu pārkāpumiem. Tas norāda uz likumdevēja vēlmi neradīt Konkurences padomei finansiālu slogu gadījumos, ja ir jātiesājas lietās, kas radušās sakarā ar personu izdarītiem pārkāpumiem. Normas vispārīgais formulējums nerada iespaidu, ka likumdevēja mērķis būtu dalīt tiesas izdevumus atkarībā no precīzi nosaukta lietas priekšmeta, bet ir formulēts, lai aptvertu iespējami plašāku tiesvedību loku, kas varētu rasties sakarā ar pārkāpumiem jomās, kuru uzraudzība ir Konkurences padomes kompetencē. Šāda izšķiršanās ir izskaidrojama ar to, ka Konkurences padomei ir jānodrošina pēc iespējas lielāka finansiāla neatkarība tās pamatfunkciju veikšanā. Līdz ar to arī šajā sakarā, līdzīgi kā pieteicēju pieprasītas informācijas nodalīšanā (informācija no lietas vai vispārīga, ar lietu nesaistīta informācija), tiesai būtu pēc būtības, nevis formāli jāvērtē, vai Konkurences padome, iesniedzot sūdzību, rīkojas sakarā ar pārkāpuma lietu vai sakarā ar vispārīgiem savas kompetences jautājumiem (kas atbilstu vispārīgas informācijas pieprasījumiem atbilstoši Informācijas atklātības likumam).

Pieteicēja vēlas izprasīt informāciju, kas nepārprotami saistīta ar pārkāpuma lietu un ir iestādes izmeklētās pārkāpuma lietas sastāvdaļa – attiecas uz viena lietas dalībnieka atbildības samazināšanu sakarā ar izlīgumu. Konkurences padome argumentē, ka šī informācija ir aizsargājama no citiem pārkāpuma lietas dalībniekiem. Līdz ar to šī tiesvedība ir tikai par vienu blakus jautājumu pārkāpuma lietā, proti, par noteiktas informācijas pieejamību lietas dalībniekam par cita lietas dalībnieka un Konkurences padomes izlīgumu pārkāpuma lietā. Tādēļ drošības naudas pieprasīšana par blakus sūdzības iesniegšanu nebija pamatota, jo blakus sūdzība iesniegta lietā, kas saistīta ar normatīvo aktu pārkāpumu konkurences jomā (no tās atvasināta līdz ar lietas ierosināšanu Administratīvajā rajona tiesā).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 129.¹panta pirmās daļas 1.punktu 323.panta pirmās daļas 2.punktu un 324.panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atcelt Administratīvās rajona tiesas 2022.gada 23.marta lēmumu un nosūtīt jautājumu par SIA „VELVE” kā trešās personas pieaicināšanu jaunai izskatīšanai Administratīvajai rajona tiesai;

atmaksāt Konkurences padomei drošības naudu 15 *euro*.
Lēmums nav pārsūdzams.

R. Vīduša

A. Guļāns

V. Kakste